

ΚΙΒΩΤΟΣ

Τετραμηνιαία πληροφόρηση του ΑΙΓΙΛΟΠΑ

Αγαπητά μέλη του ΑΙΓΙΛΟΠΑ,
 φίλοι και υποστηρικτές μας,

**** Καινούριες προκλήσεις αντιμετωπίζει η ελληνική αλλά και ευρωπαϊκή κοινωνία που προσπαθεί να βρει τις ρίζες της σε ένα κοινό παρελθόν προσβλέποντας, επίσης – ίσως κι από ανάγκη – και σε ένα κοινό μέλλον χωρίς εκβιασμούς με αλληλεγγύη, δημοκρατία, ελευθερία και ισοτιμία των λαών.

Το κοινό ευρωπαϊκό μας σπίτι έχει τα θεμέλια να αντέξει και στις παγκόσμιες προκλήσεις. Μπάζει όμως αρκετά και χρειάζεται όχι πνευματικά στεγανά αλλά θωράκιση κυρίως σε αξίες, νόμους που προασπίζουν τα δικαιώματα των πολιτών και όχι των πολυεθνικών κολοσσών, συμβάσεις που προστατεύουν τους εργαζόμενους, το δικαίωμα στην εργασία, την δωρεάν παιδεία και υγεία, στην ποιοτική τροφή και τη στέγη.

Χρειάζεται καθαρό νερό, αέρα και θάλασσες, γη γόνιμη και αειφορική και γενικά φυσικούς πόρους ως κοινά αγαθά όλων που δεν πουλιούνται σε ιδιώτες αλλά που όλοι πρέπει να σέβονται ως κόρη οφθαλμού, ως παρακαταθήκη για τις επερχόμενες γενεές και ως μοναδική πηγή ζωής και επιβίωσής μας. Η γεωργία, ως μητέρα και τροφός όλων των τεχνών έχει την ιστορική της ευκαιρία, -εν μέσω κρίσης- να στηρίξει την ελληνική κοινωνία και όλους, γενικά, τους λαούς που πλήττονται, όπως και τον ευρωπαϊκό νότο. Για μας, η προάσπιση των δικαιωμάτων του γεωργού, ο αγώνας για το Σπόρο Ελευθερίας σε μια Ευρώπη με μηδενική ανοχή στα μεταλλαγμένα και η επιμονή μας στην αειφόρα και οικολογική γεωργία, είναι πράγματα αυτονόητα και θεμελιώδη για τη ζωή μας.

Μαζί με όλους εσάς και με τις αξίες της γεωργίας, ο αγώνας μας αυτός είναι και η συνεισφορά μας, ως υπόχρεοι στα παιδιά μας, για το μέλλον αυτού, του κοινού πανανθρώπινου μέλλοντος.

Σεπτέμβριος 2015,
 Η συντακτική ομάδα

3.

Επιστολή - Υπόμνημα του ΑΙΓΙΛΟΠΑ προς τον Αναπλ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Αποστόλου για τη λειτουργία της Ελληνικής Τράπεζας Γενετικού Υλικού, το νομικό πλαίσιο εμπορίας παραδοσιακών ποικιλιών, τη βιολογική γεωργία και τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς

7.

ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ - Σχολείο Σπόρων στην Πάτρα, 26 και 27 Μαρτίου 2015

8.

Οι δυσμενείς συνέπειες για την παραδοσιακή γεωργία από την απαγόρευση της εμπορίας σπόρων των αβελτίωτων ποικιλιών

9.

6η Γιορτή Παραδοσιακού Σπόρου και Οικολογικού Κήπου Μπαξέ

10.

Γεωργία και Κοινά αγαθά (νερό, σπόροι, γνώση) προς αμφισβήτηση. Πως απαντούμε;

11.

Οικολογική Γεωργία: Κίνημα, Αλληλεγγύη, Συνέργεια - Γιορτή όλο το χρόνο

12.

Γιατί οργανική καλλιέργεια των τοπικών ποικιλιών;

13.

Ημερολόγιο

14.

Τι πιστεύουν οι παραγωγοί της Θεσσαλίας για την βιοποικιλότητα;

15.

Πατέντες - Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί - Συμφωνία TTIP

16.

Συνεργασία ΑΙΓΙΛΟΠΑ & Γεωργικής Σχολής Μεσσαράς Κρήτης (ΕΛΓΟ - Δήμητρα)

Νέα Εστιακά Σημεία του ΑΙΓΙΛΟΠΑ σε ΑΘΗΝΑ και ΠΑΤΡΑ

Ο ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ στην Ανθοκομική έκθεση στην Κηφισιά

Τράπεζα Γενετικού Υλικού

Επιστολή - Υπόμνημα του ΑΙΓΙΛΟΠΑ προς τον Αναπλ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Αποστόλου για τη λειτουργία της Ελληνικής Τράπεζας Γενετικού Υλικού, το νομικό πλαίσιο εμπορίας παραδοσιακών ποικιλιών, τη βιολογική γεωργία και τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.

Στις 15 Μαρτίου 2015 αποστείλαμε στον Αναπλ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Αποστόλου την παρακάτω επιστολή, ενώ στις 4 Μαΐου 2015, κλιμάκιο του ΑΙΓΙΛΟΠΑ επισκέφτηκε τον κ. Αποστόλου στο ΥΠΑΠΕΝ και του ανέλυσε λεπτομερειακά τις πτυχές του Υπομνήματος. Στις 25 Μαΐου 2015 ο ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ απέστειλε στο Υπουργείο συγκεκριμένες προτάσεις για την αναθεώρηση της νομοθεσίας που αφορά μέτρα για την κατά παρέκκλιση αποδοχή και εμπορία ντόπιων αβελτίωτων πληθυσμών και ποικιλιών καθώς και για τη χρήση πολλαπλασιαστικού υλικού στη βιολογική γεωργία όπως επίσης και αναλυτική μελέτη του Νίκου Σταυρόπουλου, πρώην προϊσταμένου της Τράπεζας Γενετικού Υλικού)

Βόλος, 15/3/2015

Αξιότιμε Αναπληρωτή Υπουργέ Αγροτικής Ανάπτυξης,

Ο ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ, με μέλη ερασιτέχνες και επαγγελματίες βιοκαλλιεργητές, μεταποιητές, επιστήμονες, και απλούς πολίτες σε όλη την Ελλάδα, εδώ και τουλάχιστον μια δεκαετία περίπου, έχει αναλάβει πρωτοβουλίες για τη συστηματική διατήρηση και αξιοποίηση της γεωργικής βιοποικιλότητας (έρευνα), για την παραγωγή ποιοτικής τροφής (ομάδες παραγωγών) και για την αναζωογόνηση του πρωτογενούς τομέα με τις παραδοσιακές αξίες της ελληνικής γεωργίας, μέσω εκπαίδευσης (Σχολεία Σπόρων) και ενημέρωσης. Η οργάνωση λειτουργεί με την υποστήριξη συμβουλευτικής επιστημονικής επιτροπής και έχει αναπτύξει σημαντικές συνεργασίες με Πανεπιστήμια, επιστημονικά ιδρύματα, τοπικούς και παραγωγικούς φορείς και φορείς πολιτών της Ελλάδας και του εξωτερικού. Στο επίπεδο της διατήρησης των φυτογενετικών πόρων η οργάνωση συμμετείχε, εκπροσωπώντας μάλιστα κι

άλλες αντίστοιχες οργανώσεις στην Ελλάδα, στην άτυπη Συμβουλευτική Επιτροπή για τους Φυτογενετικούς Πόρους του πρώην Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, η οποία σήμερα, δυστυχώς, έχει καταργηθεί.

Λόγω της πολυετούς εμπειρίας μας, Κε Υπουργέ, στα ζητήματα της γεωργικής βιοποικιλότητας και βιολογικής γεωργίας, αλλά και λόγω της πεποίθησής μας ότι η νέα πολιτική ηγεσία θα δείξει ενδιαφέρον και θα εργαστεί για την ουσιαστική στροφή του πρωτογενή τομέα στην ποιότητα, διατηρώντας και αξιοποιώντας σωστά το γενετικό πλούτο της χώρας, επιτρέψτε μας μερικές χρήσιμες σύντομες παρατηρήσεις. Οι παρατηρήσεις αυτές αφορούν : α. στην επανενεργοποίηση και αναβάθμιση του ρόλου της Τράπεζας Γενετικού Υλικού, με την οποία έχουμε αγαστή συνεργασία εδώ και χρόνια, β. στο νομοθετικό πλαίσιο προστασίας και εμπορίας παραδοσιακών ποικιλιών, γ. στη βιολογική γεωργία, και δ. στους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.

Είμαστε βέβαιοι ότι οι παρατηρήσεις μας θα τύχουν της δέουσας προσοχής και ευχόμαστε να βοηθήσουν στο δύσκολο και πολυσχιδές έργο σας.

Ελπίζουμε τέλος ότι με πρωτοβουλία σας θα επανασυστήσετε την συμβουλευτική ομάδα εργασίας τοπικών ποικιλιών (απόφαση 280657/3-04-2009, στο πλαίσιο της δράσης 3.2 «Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση» του μέτρου 2.1.4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013) εξασφαλίζοντας και πάλι τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων (Πανεπιστήμια, ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, ΜΚΟ), συμπεριλαμβανομένων αυτή τη φορά και των γεωργών.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση,

Με εκτίμηση,
Μυροφόρα Ναθαναηλίδου,
γεωπόνος, Πρόεδρος του ΑΙΓΙΛΟΠΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΙΓΙΛΟΠΑ

Α. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (ΤΓΥ) - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΓΡΗΓΟΡΗ ΕΠΑΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ (υποδείξεις του Ν. Σταυρόπουλου, Τέως Προϊστάμενου της ΤΓΥ, Εθνικού Συντονιστή ΦΓΠ, μέλους της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής του ΑΙΓΙΛΟΠΑ):

Πέρα από τη μακροχρόνια προοπτική και σπουδαιότητα της ΤΓΥ για το μέλλον της Ελληνικής γεωργίας, στην παρούσα φάση οι πρώτες δράσεις για μια έστω και στοιχειώδη επανενεργοποίηση της ΤΓΥ σήμερα πρέπει να είναι:

- 1) Η άμεση λειτουργία των νέων εγκαταστάσεων της ΤΓΥ που ολοκληρώθηκαν το 2008 και παραμένουν κλειστές μέχρι σήμερα χωρίς εύλογη αιτία, με συνέπεια να υποβαθμίζονται από την αχρησία και να απαξιώνεται ο εξοπλισμός τους.
- 2) Η συμπλήρωση του εξοπλισμού της ΤΓΥ με όργανα και εγκαταστάσεις που είναι απόλυτα αναγκαίες για την αποτελεσματική λειτουργία της. Μερικές από τις ελλείψεις είναι κραυγαλέες και μειώνουν σημαντικά τη δυνατότητα ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας της ΤΓΥ. Για παράδειγμα δεν υπάρχουν σήμερα εγκαταστάσεις ξήρανσης σπόρων, που είναι η αναγκαία μεταχείριση για την ασφαλή μακρόχρονη διατήρηση τους στην ΤΓΥ. Δεν υπάρχουν επίσης, ειδικά ράφια βαρέως τύπου για την οργανωμένη αποθήκευση και αναζήτηση των χιλιάδων δειγμάτων σπόρων που θα διατηρηθούν σε αυτή, με συνέπεια η μόνη λύση που απομένει

σήμερα είναι να αποθηκεύονται τα δείγματα κύδην στο πάτωμα, με απρόβλεπτους κινδύνους για το υλικό και αδυναμίες στην σωστή λειτουργία της.

- 3) Η επείγουσα στελέχωση της ΤΓΥ με ένα ελάχιστο αριθμό επιστημόνων και εργατών - τεχνιτών για την στοιχειώδη άμεση λειτουργία της. Σε αυτή τη φάση κρίνεται στοιχειωδώς επαρκής :

α) ένας αριθμός 3-4 ερευνητών με ειδικευση κυρίως στους φυτογενετικούς πόρους ή στην γενετική βελτίωση των φυτών και δευτερευόντως σε άλλες συναφείς γεωργικές ή βιολογικές ειδικότητες. Αυτοί θα έχουν ως αποστολή όλες της φάσεις προστασίας και αξιοποίησης των φυτογενετικών πόρων (εξερευνητικές αποστολές επισήμανσης και συλλογής, πειραματικοί χαρακτηρισμού και αξιολόγησης, ασφαλής διατήρηση σπόρων και φυτειών γενετικού υλικού, αναπολλαπλασιασμός δειγμάτων σπόρων, τεκμηρίωση πληροφοριών σε βάση δεδομένων, διεθνείς συνεργασίες, παροχή επιστημονικής υποστήριξης στο Υ.Γ., συνεργασία με πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα και διάφορους οικολογικούς και περιβαλλοντικούς φορείς, εθνική εκπροσώπηση, προγράμματα διατήρησης Επί Τόπου και στον Αγρό κ.α.)

β) ένας αριθμός 4-5 γεωργοτεχνιτών και εργατών που θα ασχοληθούν με την ασφαλή διατήρηση σπόρων (καθαρισμός, ξήρανση, ερμητική συσκευασία και αποθήκευση χιλιάδων δειγμάτων σπόρων, παρακολούθηση της ομαλής λειτουργίας των ψυκτικών εγκαταστάσεων διατήρησης σπόρων, η επιμέλεια των πειραματικών αναπολλαπλασιασμού γηρασμένων δειγμάτων σπόρων, χαρακτηρισμού και αξιολόγησης και η λήψη σχετικών παρατηρήσεων.

γ) Η απαιτούμενη ετήσια δαπάνη για τη στοιχειώδη ενεργοποίηση της ΤΓΥ εκτιμάται σε περίπου 70-100 χιλιάδες ευρώ. Σε επόμενη φάση, και εφόσον το έργο και η σημασία της ΤΓΥ αναγνωρισθεί σε όλο το εύρος της, η στελέχωση της νέας ΤΓΥ θα αναβαθμισθεί δραματικά.

- 4) Η εξασφάλιση της ενεργού συνεργασίας

όλων των ερευνητικών ιδρυμάτων γενετικής βελτίωσης του ΟΓΕΚΑ ΔΗΜΗΤΡΑ και αρμόδιων Πανεπιστημιακών εδρών γενετικής βελτίωσης, φυτοπροστασίας και γεωργίας με την ΤΓΥ, με σκοπό την αξιολόγηση και αξιοποίηση του γενετικού υλικού σε κοινά ερευνητικά προγράμματα με σκοπό την επιτάχυνση και αύξηση της αποδοτικότητας της βελτιωτικής προσπάθειας για το μέλλον της ελληνικής γεωργίας.

- 5) Η εξασφάλιση της ενεργού συνεργασίας σημαντικού αριθμού οργανώσεων προστασίας των εντόπιων αβελτίωτων ελληνικών ποικιλιών, οικολογικής γεωργίας και προστασίας περιβάλλοντος με την ΤΓΥ, με σκοπό την διάθεση μικροδειγμάτων σπόρων από την ΤΓΥ για αναπολλαπλασιασμό, την αξιολόγηση της χρησιμότητάς τους και τελικά την επανεισαγωγή όσων ποικιλιών αποδειχθούν κατάλληλες στην οικολογική καλλιέργεια ή την περιβαλλοντικά φιλική γεωργία χαμηλών εισροών. Μια απώτερο προσδοκία είναι η συνεργασία της ΤΓΥ και των ιδρυμάτων γενετικής βελτίωσης με αυτές τις οργανώσεις σε προγράμματα «συμμετοχικής βελτίωσης», που μπορούν να συμβάλουν στην γενετική βελτίωση των αβελτίωτων ποικιλιών και την προώθηση των καλύτερων από αυτές σε επιτυχή και αποδοτικά προγράμματα οικολογικής γεωργίας.

Β. ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ

Η πιστοποίηση ενός προϊόντος αποτελεί διαδικασία εμπορίας. Η Εθνική νομοθεσία για την κατά παρέκκλιση αποδοχή των τοπικών αβελτίωτων ποικιλιών φυτών μεγάλης καλλιέργειας και κηπευτικών, που απειλούνται από γενετική διάβρωση και οι οποίες δεν έχουν πραγματική αξία για εμπορική φυτική παραγωγή (ΚΥΑ 324975/11378/2009 και ΚΥΑ 134599/2011 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν σε συμμόρφωση των Οδηγιών 2008/62/ΕΚ και 2009/145/ΕΚ αντίστοιχα) συνδέεται με την πιστοποίηση και καταχώρηση σε Εθνικούς καταλόγους δηλαδή με κανόνες εμπορίας και όχι προστασίας από τη γενετική διάβρωση. Ποιος ο λόγος να δίνουμε προτεραιότητα στην εμπορία ενός σημαντικού φυσικού πόρου που βρίσκεται σε κίνδυνο εξαφάνισης και δεν έχει εμπορική αξία αντί στην προστασία του πριν χαθεί; Η Εθνική νομοθεσία για τις παραδοσιακές ποικιλίες περιορίζει τα δικαιώματα γεωργών και καταναλωτών καθώς ουσιαστικά υποβοηθά τη Βιομηχανία να ανταγωνιστεί αθέμιτα τους σπόρους των γεωργών δημιουργώντας ένα επικίνδυνο ολιγοπώλιο, με άμεσο επομένως κίνδυνο για την διατροφική επάρκεια, αυτάρκεια και ελευθερία επιλογής συντελώντας στην απώλεια της αξιοσημείωτης Ελληνικής γεωργικής βιοποικιλότητας και της γεωργικής μας παράδοσης με ότι αυτό σημαίνει για τον πολιτισμό, την αειφόρα γεωργία αλλά και την οικονομία της Χώρας. Γι αυτό ζητάμε ένα νομικό πλαίσιο για την προστασία, διατήρηση και εμπορία των τοπικών ποικιλιών και των τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών που:

- να προβλέπει το ρόλο και τα δικαιώματα του γεωργού ως βελτιωτή αφού με τις επιλογές του συντελεί στη δημιουργία των τοπικών ποικιλιών εδώ και χιλιετίες
- να διασφαλίζει τη διαφάνεια ως προς την γενεαλογική καταγωγή και τις μεθόδους παραγωγής κάθε ποικιλίας που εγγράφεται στους εθνικούς καταλόγους
- να μην αντιμετωπίζει τις τοπικές-παραδοσιακές ποικιλίες

α) σαν στατικό, στο χώρο και το χρόνο, γε-

νετικό υλικό

β) όπως τις βελτιωμένες ποικιλίες που έχουν συγκεκριμένα διακριτά, ομοιόμορφα και σταθερά χαρακτηριστικά (περιγραφής)

αλλά σαν ένα πλούσιο (γονιδιακά), ασταθές, δυναμικό και εξελισσόμενο γενετικό υλικό, προσαρμοσμένο σε μία περιοχή που μπορεί ίσως να καλλιεργηθεί και προσαρμοστεί σε πολύ περισσότερες

- να μην επιβάλλει ποσοτικούς και γεωγραφικούς περιορισμούς εμπορίας
- οι διαδικασίες εγγραφής για την εμπορική διάθεση τους να μην είναι υποχρεωτικές αλλά προαιρετικές αφού η τήρηση μόνο των βασικών προδιαγραφών φυτούργειας, βλαστικότητας και εμπορίας με απλή ενημέρωση του τελικού χρήστη στη συσκευασία είναι αρκετή για τη διασφάλιση του αγοραστή
- για όσους επιθυμούν να καταχωρηθούν ως διατηρητές, οι διαδικασίες εγγραφής να είναι απλές γιατί ακόμη και οι ανεπίσημες δοκιμές έχουν μεγάλο βαθμό πολυπλοκότητας και εξειδίκευσης χωρίς ουσιαστικό λόγο εν προκειμένω
- την κατάργηση κάθε μορφής παραβόλου εγγραφής των παραδοσιακών ποικιλιών γιατί ακόμη και το μικρό κόστος είναι ασύμφορο καθώς αφορά ποικιλίες που δεν έχουν σημαντική εμπορική αξία και το παράβολο αποτελεί αντικίνητρο για τον διατηρητή.

Γ. ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ- ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ • ΑΓΟΡΕΣ - ΣΠΟΡΟΙ

1. Πιστεύουμε ότι η χώρα πρέπει να αρχίσει να μετατρέπεται σταδιακά σε ζώνη οίκο-βίο-γεωργίας και γενικά ζώνη παραγωγής ποιοτικής βιολογικής τροφής με συγκριτικό πλεονέκτημα λόγω εδαφοκλιματικών συνθηκών και γεωργικής παράδοσης (και φυσικά ελεύθερη από GMO – μεταλλαγμένα). Είναι σημαντικό για το σκοπό αυτό να αποκατασταθούν η φυσική υγεία των χωραφιών, ποταμιών, των λιμνών, των βιότοπων, των δασών, των παραλιών και όλων των φυσικών πόρων, ιδίως εκείνων που είναι αναγκαίοι για την άσκηση της γεωργίας μέσα από ένα μακρόπνοο εναλλακτικό σχέδιο ανασυγκρότησης της υπαίθρου με γνώμονα την ποιότητα ζωής των πολιτών όλης της χώρας.
2. Είναι πρωταρχικής σημασίας να ενισχυθούν νέες συνεταιριστικές, συνεργατικές δομές, δίκτυα διανομής, να στηριχτεί η διάθεση των προϊόντων απευθείας από τους αγρότες και να ιδρυθούν τοπικές αγορές αγροτών. Επιπλέον, θα ήταν σημαντική επίσης, η συνέχιση του επιτυχημένου εδώ και είκοσι (20) χρόνια θεσμού των «Αυτόνομων Αγορών Βιοκαλλιεργητών». Ωστόσο πιστεύουμε πως χρειάζεται να ανατραπεί το πλαίσιο του Νόμου που τις εντάσσει στο κύκλωμα των συμβατικών Λαϊκών Αγορών.
3. Οι χρησιμοποιούμενες ποικιλίες και σπόροι (γενετικό υλικό) στην βιολογική γεωργία μπορεί να είναι οι αυτοπαραγόμενοι (και ιδιοπαραγόμενοι πολλές φορές) από τους αγρότες, παραδοσιακές συντηρούμενες από την Ελληνική Τράπεζα Γενετικού Υλι-

κού, τις άλλες τράπεζες γενετικού υλικού (δημόσιες και σχετικών φορέων), από τα αντίστοιχα δίκτυα και πρωτοβουλίες που διασώζουν, διατηρούν, αναπαράγουν τον παραδοσιακό σπόρο (καταγεγραμμένο, ταυτοποιημένο ή μη). Πρέπει να καταργηθεί ο απαράδεκτος χαρακτηρισμός ως «κατά παρέκκλιση» χρήση συμβατικού σπόρου στην περίπτωση σπόρου που παράγεται και χρησιμοποιείται από τους ίδιους τους βιοκαλλιεργητές και δεν αναγνωρίζεται «βιολογικός»!. Επίσης είναι μεγάλης σημασίας προτεραιότητα για την βιοποικιλότητα και την ανεξαρτησία των γεωργών, να απελευθερωθεί ο σπόρος από τα μονοπώλια (ειδικότερα ξεκινώντας από την βιοκαλλιέργεια)

4. Να υπάρξει άμεσα ειδική μέριμνα ώστε να ισχύσουν οι έννοιες και δυνατότητες της «οικοτεχνίας» (να προσδιοριστούν σαφώς οι όροι και οι προϋποθέσεις) στην βιοκαλλιέργεια ώστε να υπάρχει μια πιο «κάθετη» αξιοποίηση της παραγωγής (ορίζοντας έστω ένα σχετικά «οικοτεχνικό» πλαφόν επί της παραγωγής).

Δ. ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ • ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (γ.τ.ο.)

Στις 13/1 ψηφίστηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η απόφαση σχετικά με την Εθνικοποίηση των αποφάσεων για την καλλιέργεια ή μη γ.τ.ο σε Ευρωπαϊκό έδαφος. Παρ' όλες τις βελτιώσεις που πραγματοποιήθηκαν τον περασμένο Νοέμβριο στην υπό ψηφοφορία πρόταση θεωρούμε ότι η απόφαση θα αποτελέσει παγίδα και θα διευκολύνει την αδειοδότηση καλλιεργειας στην Ε.Ε. χωρίς να αλλάξει ριζικά την ατελή διαδικασία έγκρισης (καλλιέργειας γ.τ.ο) στην Ε.Ε.

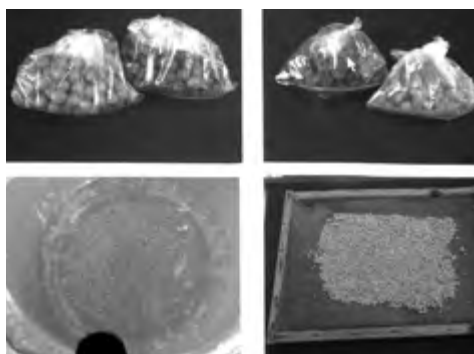
Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει για την εμπορική συμφωνία TTIP και TISA η οποία ετοιμάζεται να υπογραφεί από την ΕΕ και τις ΗΠΑ και κρύβει πολλούς κινδύνους για την διατροφή γενικά αλλά και για τους ΓΤΟ ειδικότερα.

Η Ελλάδα ήταν μια ισχυρή φωνή μέσα στην ΕΕ ενάντια στην χρήση των ΓΤ οργανισμών και θα αγωνιστούμε για να παραμείνει έτσι. Μόνο μια καθολική απαγόρευση των ΓΤΟ στην Ευρώπη μπορεί να είναι επιτρεπτή.

Σχολείο Σπόρων

στην Πάτρα,
26 και 27 Μαρτίου 2015

Στις 26 και 27 Μαρτίου 2015 διοργανώθηκε Σχολείο Σπόρων στην Πάτρα με σκοπό τη διατήρηση και αξιοποίηση της γεωργικής βιοποικιλότητας της Αχαΐας. Το Σχολείο συνδιοργανώθηκε από τον ΑΙΓΙΑΟΠΑ, και το Πανεπιστήμιο Πατρών (Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων), την Ένωση Νέων Αγροτών Αχαΐας, την Πρωτοβουλία Γεωπόνων, το Δίκτυο Αχαϊκής Αλληλεγγύας Οικονομίας “Στακραέλι”, την Αγορά Βιοκαλλιεργητών Αχαΐας και φιλοξενήθηκε στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Πατρών (Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων). Η διοργάνωση του Σχολείου Σπόρων είχε αποτελέσει επιθυμία και αναγκαιότητα της τοπικής κοινωνίας των Πατρών από τις 16 Γενάρη, δύο μήνες πριν, μετά από την, παρουσίαση του Κώστα Κουτή στην πόλη με θέμα: «Βιοποικιλότητα και σπόροι ελευθερίας: η γεωργία της τροφής και της ποιότητας στην οικονομική κρίση» και ενημέρωση για την τοπική συλλογική τράπεζα σπόρων στην Κεφαλονιά με πρωτοβουλία της συντονίστριας του Εστιακού Σημείου στα Ιόνια, γεωπόνου Λίτσας Ψωμουλιά με αθρόα συμμετοχή πολιτών και φορέων της περιοχής.

Κατά τη πρώτη ημέρα του Σχολείου έγινε αρχικά παρουσίαση ενός βίντεο από την καταγραφή και συλλογή παραδοσιακών σπόρων στην Ιθάκη από την ομάδα του ΑΙΓΙΑΟΠΑ στην Κεφαλονιά. Στη συνέχεια ο Δρ Ρ. Θανόπουλος, γεωπόνος (Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών) μίλησε για τις παραδοσιακές καλλιέργειες και ποικιλίες στη Δυτική Ελλάδα και παρουσίασε μια πολύ χρήσιμη μεθοδολογία του ΓΠΑ για την καταγραφή και συλλογή γενετικού υλικού στο πεδίο. Επίσης ανέδειξε την σημασία των Γεωργικών Κήπων για την διατήρηση εγχώριου γενετικού υλικού ως πρόταση στις τοπικές κοινωνίες. Κατόπιν, ο Κώστας Κουτής (γεωπόνος, ΑΙΓΙΑΟΠΑΣ) έκανε εισαγωγή στην έννοια των τοπικών συστημάτων παραγωγής

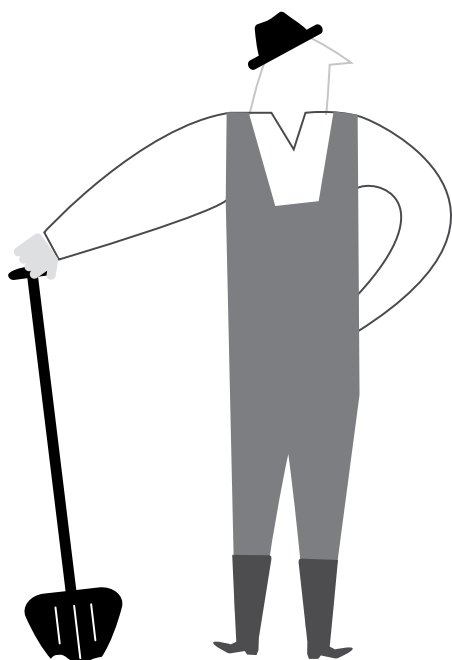
σπόρου, τα διέκρινε από τα επίσημα και εμπορικά και τόνισε τη σπουδαιότητά τους για τη βιοποικιλότητα. Επίσης αναφέρθηκε ιδιαίτερα στην λειτουργική σημασία των τοπικών κοινοτικών τραπεζών (συλλογών) σπόρων. Στο τέλος της πρώτης μέρας έγινε γενική συζήτηση με αντικείμενο τη διαχείριση των φυτογενετικών πόρων από τις τοπικές κοινωνίες τα δικαιώματα γεωργών στο σπόρο και τις σύγχρονες προκλήσεις σε παγκόσμιο νομοθετικό και πολιτικό πλαίσιο.

Η δεύτερη μέρα του σχολείου σπόρων ξεκίνησε με τον Δρα Φώτη Μπλέτσο, πρώην ερευνητή του «ΕΛΓΟ Δήμητρα», ο οποίος μίλησε για τη διατήρηση των (ντόπιων) ποικιλιών κηπευτικών και έδειξε εν είδη εργαστηρίου τεχνικές παραγωγής ποιοτικού σπόρου. Στη συνέχεια ο Δρ Κώστας Κουτής μίλησε για τις παραδοσιακές ποικιλίες σιταριών και ψυχανθών καθώς και για τα αρχαία (ντυμένα) σιτηρά με τη μορφή διαδραστικού εργαστηρίου. Παρουσίασε επίσης το σχετικό ερευνητικό έργο στο οποίο είναι υπεύθυνος στα πλαίσια του προγράμματος ΑγροΕΤΑΚ του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ. Η πρωινή ενότητα της δεύτερης μέρας έκλεισε με παρουσίαση της προέδρου του ΑΙΓΙΑΟΠΑ (γεωπόνου) Μ. Ναθαναελίδου για τη σχέση γονιμότητας του εδάφους- και φυτοπροστασίας στα πλαίσια της βιολογικής διαχείρισης του σπόρου και με λεπτομερειακές αναφορές περί «Αποθήκευσης –και Συντήρησης των σπόρων». Ακολούθησε ανταλλαγή σπόρων. Στην τελευταία ενότητα του σχολείου σπόρων προβλήθηκε βίντεο με την ιστορία του παραδοσιακού σιταριού Red Fife στον Καναδά. Στη συνέχεια, η Μ. Ναθαναελίδου ανέπτυξε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των παραδοσιακών προϊόντων βιολογικής γεωργίας και παρουσίασε την ομάδα παραγωγών του ΑΙΓΙΑΟΠΑ. Εκ μέρους των καλλιεργητών της ομάδας μίλησε για τις εμπειρίες του ο βιοκαλλιεργητής από τη Μαγνησία Παρμενίων Γάτος.

Οι δυσμενείς συνέπειες για την παραδοσιακή γεωργία από την απαγόρευση της εμπορίας σπόρων των αβελτίωτων ποικιλιών

Του **Νίκου Σταυρόπουλου**

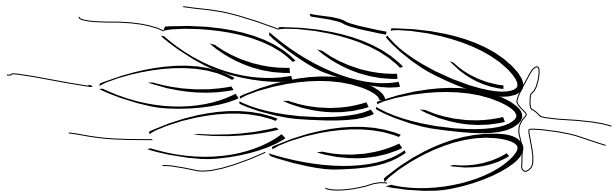
Τέως Προϊστάμενου της Τράπεζας Γενετικού Υλικού,
Εθνικού Συντονιστή ΦΓΠ, μέλους της Συμβουλευτι-
κής Επιστημονικής Επιτροπής του ΑΙΓΙΛΟΠΑ

Σύμφωνα με την ισχύουσα εδώ και δεκαετίες σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία, η εμπορία σπόρων επιτρέπεται μόνο για ποικιλίες που είναι εγγεγραμμένες στον Εθνικό (νόμος 1564/85 που ρυθμίζει «την παραγωγή και Εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού») και τον Κοινοτικό Κατάλογο Σπόρων των ποικιλιών φυτών. Ο εφοδιασμός των αγροτών με σπόρους γίνεται από τοπικούς και διεθνείς σποροπαραγωγικούς οίκους ή οίκους εμπορίας σπόρων, και αυτό ισχύει για όλες τις ποικιλίες που είναι εγγεγραμμένες στους εθνικούς και κοινοτικούς καταλόγους φυτικών ποικιλιών. Στους αγρότες επιτρέπεται η χρήση του σπόρου για 2-3 έτη (Προνόμιο των αγροτών- Farmers' Privilege) και μπορούν να κάνουν χρήση αυτού του προνομίου σε αυτογόνημα φυτικά είδη.

Οι παραδοσιακές ποικιλίες δεν είναι εγγεγραμμένες στους παραπάνω καταλόγους και συνεπώς η εμπορία των σπόρων τους θεωρείται παράνομη. Συνεπώς μέχρι πολύ πρόσφατα δεν υπήρχαν από την πολιτεία κίνητρα για τους αγρότες που διατηρούσαν αυτές τις ποικιλίες. Όσες ποικιλίες επέζησαν μέχρι τις μέρες μας οφείλουν την επιβίωσή τους στο ζήλο και τη φροντίδα μεμονωμένων αγροτών για την αγροτική παράδοση των περιοχών τους καθώς και στην υψηλή ποιότητα και την καταλληλότητά τους για τις τοπικές εδαφοκλιματικές συνθήκες και προτιμήσεις των καταναλωτών της συγκεκριμένης περιοχής. Συνεπώς μέσα στο ισχύον απαγορευτικό πλαίσιο οι αγρότες που χρησιμοποιούν τις παραδοσιακές ποικιλίες και συμβάλλουν στην διατήρηση και προστασία της γεωργικής βιοποικιλότητας της χώρας στην πραγματικότητα τιμωρούνται για την επιλογή τους γιατί δεν δικαιούνται επιδοτήσεις λόγω της μη χρησιμοποίησης πιστοποιημένου σπόρου από ποικιλίες του Εθνικού ή κοινοτικού καταλόγου. Ευτυχώς ο νόμος έχει ένα μικρό παραθυράκι, καθώς δεν εμποδίζει τη χρησιμοποίηση σπόρου τέτοιων ποικιλιών από αγρότες που διατηρούν δικό τους σπόρο επί σειρά ετών, αλλά μόνο την εμπορία του σπόρου τους. Σε κάποιο βαθμό είναι επίσης δυνατή η δωρεάν διάθεση ή ανταλλαγή σπόρων μέσω ερασιτεχνικών δικτύων συνεργαζόμενων αγροτών.

Υποτίθεται ότι η απαγόρευση της εμπορίας των αβελτίωτων σπόρων εμπορίου βασίστηκε αρχικά σε καλές προθέσεις και είχε ως στόχο την εξασφάλιση κάποιας ανταπόδοσης στους δημιουργούς των σύγχρονων

ποικιλιών και την προστασία των συμφερόντων των αγροτών, εφοδιάζοντας τους με σπόρο καλής ποιότητας με υψηλή φυτρωτική ικανότητα και σταθερή γενετική σύσταση, εξασφαλίζοντας καλές αποδόσεις και ποιότητα που είναι αναγκαία σε μια σύγχρονη ανταγωνιστική αγορά. Πιστεύεται ότι όταν αυτές οι απόψεις για την προστασία των δικαιωμάτων των βελτιωτών επικράτησαν στην διεθνή σκηνή, οι καταστροφικές τους επιπτώσεις πάνω στους φυτογενετικούς πόρους και τη γεωργική βιοποικιλότητα δεν τα πρώτα χρόνια έγιναν αντιληπτές σχεδόν από κανένα. Είναι όμως σήμερα σαφές ότι η τεράστια απώλεια και καταστροφή του γενετικού υλικού των αβελτίωτων ποικιλιών που ακολούθησε μέχρι τις μέρες μας επιβάλλει τη στροφή προς πολιτικές αποκατάστασης της βιοποικιλότητας που έχει ζημιωθεί, δεδομένου ότι η απειλή για την σύγχρονη ανταγωνιστική γεωργία από την επανακαλλιέργεια αυτών των ποικιλιών σε περιορισμένες προστατευόμενες περιοχές περιβαλλοντικά φιλικής γεωργίας και η περιορισμένη εμπορία των σπόρων τους σε τοπικές αγορές είναι σήμερα αμελητέα. Αυτή η τάση ενθαρρύνεται από πρόσφατες εθνικές και κοινοτικές πολιτικές και πιο σύγχρονες πλέον αντιλήψεις για τη γεωργία και το φυσικό περιβάλλον.

Τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς υπάρχει μια γενική αφύπνιση και συνειδητοποίηση όχι μόνο από την εξειδικευμένη επιστημονική κοινότητα αλλά και από το ευρύ κοινό για την προστασία των φυτογενετικών πόρων στα πλαίσια ενός ευρύτερου ενδιαφέροντος για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Αυτό δίνει την ευκαιρία για την υλοποίηση μέτρων σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο για κάποιες πτυχές των Δικαιωμάτων των Αγροτών (Farmers Rights), όπως η προστασία των αβελτίωτων ποικιλιών, η Συμμετοχική Βελτίωση (participatory breeding) ειδικότερα για τη γεωργία των Χαμηλών Εισροών (low-input agriculture), η συμμετοχή των αγροτών στις σχετικές αποφάσεις κλπ. Σήμερα υπάρχει στην Ελλάδα αυξανόμενο ενδιαφέρον για την χρησιμοποίηση εντόπιων ποικιλιών σε προγράμματα οικολογικής γεωργίας τόσο από μεμονωμένους αγρότες όσο και από οικολογικά ευαίσθητες ομάδες, δεδομένου ότι το εντόπιο γενετικό υλικό είναι άριστα προσαρμοσμένο για τη γεωργία των χαμηλών εισροών, έχουν εκλεκτή ποιότητα και ανταποκρίνονται στις τοπικές παραδοσιακές προτιμήσεις και γεύσεις.

Γιορτή Παραδοσιακού Σπόρου & Οικολογικού Κήπου-μπαξέ

Για έκτη χρονιά η Ανεξάρτητη Πηλιορείτικη Ομάδα Δράσης - Α.Π.Ο.Δράσης και ο Αιγίλοπας – Δίκτυο για τη Βιοποικιλότητα συνδιοργάνωσαν με επιτυχία τη Γιορτή Παραδοσιακού Σπόρου και Οικολογικού Κήπου-μπαξέ σε μια προσπάθεια να διατηρήσουν ό,τι έχει απομείνει από τους παραδοσιακούς σπόρους και να διαδώσουν την ιδέα του οικολογικού κήπου. Το θέμα της φετινής γιορτής, που έγινε στις Σταγιάτες 9 και 10 Μαΐου ήταν “Παγκόσμιες προκλήσεις και τοπικές δράσεις για τα κοινά αγαθά και την αυτάρκεια”.

«Θεωρώντας ότι η ποιότητα της ζωής μας είναι αδιαπραγμάτευτη κι έχει άμεση σχέση με την τροφή, το νερό, το περιβάλλον, αγωνιζόμαστε γι' αυτά κι ενώνουμε τη φωνή μας με το κίνημα των σπόρων και της βιοποικιλότητας, το κίνημα ενάντια στην ιδιωτικοποίηση του νερού, το κίνημα των κατοίκων της Χαλκιδικής ενάντια στην εξόρυξη χρυσού και με τις φωνές πολλών ακόμη πολιτών σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας ενάντια στον εκφασισμό της καθημερινότητας μας και στη βίαιη αρπαγή των φυσικών»

Γεωργία & Κοινά αγαθά προς αμφισβήτηση

Πως απαντούμε;

(νερό, σπόροι, γνώση)

Του **Κώστα Κουτή**

Παρουσίαση στα πλαίσια του Φεστιβάλ των Κοινών (Commonsfest) 2015 – Αθήνα, 15-17 Μαΐου

Η οδυνηρή εμπειρία της οικονομικής κρίσης, όπως την βιώνουν σήμερα εκατομμύρια πολιτών σε όλο τον κόσμο, την Ευρώπη αλλά και τη χώρα μας, έφερε στο προσκήνιο αλλά και στη συνειδήσή μας το γεγονός της αμφισβήτησης πια των κοινών μας αγαθών: Αμφισβήτηση στη πρόσβαση και χρήση (ωφέλεια) κοινών αγαθών, μη αμφισβητούμενων μέχρι πρότινος, ύψιστης σημασίας για τη ζωή μας όπως η τροφή, το νερό, η υγεία, η εκπαίδευση, η εργασία, η ενέργεια κλπ.

Αυτό που προηγείται της αμφισβήτησης αυτής είναι, συνήθως, η μεθοδευμένη απαξίωσή τους και αυτό που έπεται είναι η τελική χειραγώγηση, ο έλεγχος και η ιδιωτικοποίησή τους. Της απαξίωσης συντελούν παραπλανητικές, πληρωμένες πολλές φορές, επιστημονικές «αποδείξεις», νέα καινοφανή υποκατάστατα και η στρόφη στον καταναλωτισμό. Από την άλλη, στην ιδιωτικοποίησή τους, επικουρούν νομικές και άλλες οικονομικές δεσμεύσεις τις οποίες, οι πολυεθνικές και ταγοί της ελεύθερης οικονομίας επιβάλλουν σε κράτη και πολίτες μέσω της παγκοσμιοποίησης και της κυριαρχίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η γεωργία τον τελευταίο καιρό καλείται να παίξει ουσιαστικό ρόλο στην επιβίωση των πολλών, εν μέσω κρίσης και να συμβάλλει με τις αξίες της και την λειτουργικότητα της στην παραγωγή επαρκούς, ασφαλούς αλλά και ποιοτικής τροφής, προσιτής σε όλους. Το νερό, οι φυτογενετικοί πόροι (σπόροι και ποικιλίες), η γονιμότητα του εδάφους, η παραδοσιακή και επιστημονική γνώση

και εμπειρία διαχείρισης αποτελούν τμήμα των κοινών πανανθρώπινων αγαθών, στρατηγικής σημασίας για τη γεωργία. Κινήματα των πολιτών μετά την Πράσινη Επανάσταση (και τις καταστροφικές συνέπειές της στην βιοποικιλότητα, υγεία των οικοσυστημάτων, ποιότητα διατροφής και κατασπατάληση φυσικών πόρων), απέδειξαν την παγκόσμια σημασία της προστασίας των κοινών αγαθών της γεωργίας και της υπεράσπισής τους. Η προώθηση της βιολογικής γεωργίας, το μπλοκάρισμα των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, η προστασία των παραδοσιακών ποικιλιών και της ποιότητας του νερού είναι μέρος μόνο από τις απαιτήσεις που επέβαλλαν οι πολίτες της Ευρώπης στα κοινοβούλιά τους τις τελευταίες δεκαετίες.

Οι προσπάθειες χειραγώγησης και ελέγχου των κοινών αγαθών συνεχίζονται αμείωτες σήμερα και τα κινήματα των πολιτών αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις. Η πρόταση αναθεώρησης του ευρωπαϊκού κανονισμού για τους σπόρους, αν και απορρίφθηκε προς το παρόν λόγω αντίδρασης των πολιτών, έδειξε τις ορέξεις της βιομηχανίας σπόρων απέναντι στη βιοποικιλότητα και σίγουρα θα επανέλθει. Η αδειοδότηση καλλιέργειας ΓΤΟ στην Ευρώπη, η επικείμενη διατλαντική συμφωνία που σύρει στα δικαστήρια κράτη με ενάγοντα τις πολυεθνικές, οι αδιάστατοι χρυσοθήρες που καταπίνουν παρθένα δάση και οι προσπάθειες ιδιωτικοποίησης των νερών είναι η σημερινή πραγματικότητα. Μια βροχή προπαγάνδας και καταστροφολογίας των κινήματων, αστυνομοκρατία, συλλήψεις και απειλές είναι ότι βίωσαν όσοι υπερασπίστηκαν με σθένος κοινά αγαθά και το μέλλον των παιδιών τους.

Για τους περισσότερους γεωργούς της χώρας μας δυστυχώς, τα προτάγματα των κοινών αγαθών της γεωργίας είναι ήσσονος προτεραιότητας. Στα μπλοκ των αγροτών κάθε Φλεβάρη λείπουν διεκδικήσεις για την ελευθερία των σπόρων, κι από τους εορτασμούς στα

Κιλελέρ λείπει το αίτημα αυτοδιαχείρισης με βάση την πλούσια παράδοση του αγροτικού κινήματος στη χώρα μας. Η προσκόλληση στις επιδοτήσεις και τις μονοκαλλιέργειες, η έμφαση στη συμβολαιακή γεωργία και η επιμονή στο φαραωνικό έργο της εκτροπής του Αχελώου δείχνουν τις προτεραιότητες του σημερινού αγροτικού κόσμου. Παρά το δυνατό κίνημα των σπόρων στη χώρα μας η συντριπτική πλειοψηφία των γεωργών συνεχίζει να κλείνει το μάτι στα υβρίδια, τις ενεργοβόρες καλλιέργειες, τις επιδοτήσεις και τα συμβόλαια με τη βιομηχανία. Το αγροβιοτεχνολογικό λόμπι παράγει γνώση καθυστερημένης της κοινής γνώμης και θέλγητρα για τους αγρότες. Οι εργολάβοι του νερού αλωνίζουν στη χώρα και εποφθαλμιούν την τοπική αυτοδιοίκηση και την εξουσία. Πως απαντούμε σ αυτή την πραγματικότητα;

Είναι καιρός να ανακάμψουμε και να συσπειρωθούμε. Δεν φτάνει μόνο να καταγγέλλουμε και να διαδηλώνουμε. Παράλληλα, να δυναμώσουμε στην διαχειριστική μας ικανότητα, να φανούμε ικανοί, καλύτεροι και αποτελεσματικότεροι. Μια νέα πραγματικότητα ας δημιουργήσουμε. Δεν φτάνει μόνο να μαζεύουμε σπόρους, πρέπει να μάθουμε να τους αξιοποιούμε, να αντιμετωπίσουμε κλιματικές αλλαγές και να φτιάχνουμε σπόρο ελευθερίας. Δεν φτάνει να σταματάμε νόμους. Πρέπει να ξέρουμε να προτείνουμε νέους. Ας σταματήσουμε την προπαγάνδα και τη γνώση των επίορκων επιστημόνων με δική μας πια εμπειρία, αξιοποιώντας την παραδοσιακή γνώση διαχείρισης και ενθαρρύνοντας τους νέους επιστήμονες να υπηρετήσουν τα κοινά αγαθά. Ας παλέψουμε την βιοκαλλιέργεια στον κάμπο πια κι όχι μόνο στα βουνά, ας αχρηστέψουμε τους μεσάζοντες κι ας περιφρουρήσουμε το νερό. Ας κάνουμε τη γεωργία ξανά μπτέρα όλων των τεχνών. Μπτέρα των κοινών μας αγαθών.

Οικολογική Γεωργία:

Κίνημα, Αλληλεγγύη, Συνέργεια - Γιορτή όλο το χρόνο

Του **Κώστα Κουτή**

Πρωτοβουλία
του ΑΙΓΙΛΟΠΑ
για την Ανασυγκρό-
τηση του Κινήματος
της Οικολογικής
Γεωργίας
με αφορμή την
22η Πανελλαδική
Γιορτή Οικολογικής
Γεωργίας
& Χειροτεχνίας
στα Τρίκαλα,
στις 25-27
Σεπτεμβρίου 2015

Η Οικολογική Γεωργία στην Ελλάδα έχει μια διαδρομή τριών δεκαετιών τουλάχιστον. Για τους νεώτερους βιοκαλλιεργητές και πολίτες η «Βιολογική Γεωργία» ξεκινά το 1991 με την επίσημη ευρωπαϊκή της αναγνώριση και κατόπιν αμέσως με την ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού για τη παραγωγή βιολογικών προϊόντων στην εθνική νομοθεσία, τη δημιουργία πιστοποιητικών οργανισμών και την οργάνωση της θεσμοθετημένης αγοράς βιολογικών προϊόντων. Ένα ολόκληρο κίνημα ανθρώπων, ωστόσο, παντού στην Ευρώπη και στην Ελλάδα προετοίμασε και απαίτησε αυτή την «νομιμοποίηση», της άλλης, περιθωριακής μέχρι τότε γεωργίας που θα αντικαθιστούσε τη συμβατική εντατικοποιημένη και θα υιοθετούνταν όχι μόνο ως τρόπος καλλιέργειας αλλά, κυρίως, ως στάση ζωής τόσο προς όφελος όλων των πολιτών (γεωργών και μη) όσο και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης.

Στην Ελλάδα, ωστόσο, η νομιμοποίηση και «επαγγελματικοποίηση» αυτής της «κινηματικής γεωργίας» προκάλεσε αρχικά τη διάλυση του Συλλόγου Οικολογικής Γεωργίας, μέχρι τότε κύριου εκφραστή του κινήματος και έφερε τα πρώτα σημάδια διχασμού. Οι «επαγγελματίες» πλέον βιοκαλλιεργητές και οι «ερασιτέχνες», έκτοτε, συνοδοιπόροι τους πορεύτηκαν μαζί για κάποια ελάχιστα ακόμη χρόνια και ως βίοι παράλληλοι για τα υπόλοιπα έως σήμερα. Για τους πρώτους (επαγγελματίες) οι δεύτεροι κινούνται στη σφαίρα της ιδεολογικής ουτοπίας και της άγνοιας της σκληρής αγροτικής ή εμπορικής πραγματικότητας ενώ για τους δεύτερους (ερασιτέχνες) οι πρώτοι στα μονοπάτια του νεοσυμβατισμού αλλά και της κερδοσκοπίας πολλές φορές. Παρ' όλες τις προσδοκίες, 23 χρόνια μετά, η βιολογική γεωργία δεν έχει ξεπεράσει το 5% της συνολικής παραγωγής, παρά τις επιδοτήσεις και τις υποσχέσεις από την πολιτεία για προώθησή της ενώ οι επαγγελματίες βιοκαλλιεργητές - με πολλές ομολογουμένως γραφειοκρατικές και θεσμικές δυσκολίες, φαίνονται

- εν μέσω κρίσης - να χάνουν την υποστήριξη των πολιτών, των πάλαι ποτέ αιμοδοτών τους, οικονομική και συναισθηματική.

Σήμερα οι προκλήσεις της εποχής είναι τεράστιες τόσο λόγω οικονομικής όσο και, περιβαλλοντικής και κοινωνικής κρίσης. 22 χρόνια μετά την πρώτη Πανελλαδική Γιορτή Οικολογικής Γεωργίας και Χειροτεχνίας στη Θεσσαλονίκη, η εσωστρέφεια των «Οικογιορτών», των «οργανωμένων βιολογικών αγορών» και του «βιοκαλλιεργητικού συνδικαλισμού» είναι πασιφανής ενώ ο χώρος βοά από τα ερωτήματα: Υπάρχει πλέον ενεργό κίνημα που να στηρίζει τη βιοκαλλιέργεια στην Ελλάδα; Πόσο στάση ζωής καταφέραμε να κάνουμε τη «βιολογική» γεωργία εκτός από επάγγελμα σήμερα; Ποιές συνέργειες έγιναν τόσα χρόνια και σε ποια επίπεδα; Πόσο «επαγγελματικά» αλληλέγγυοι σταθήκαμε οι βιοκαλλιεργητές μεταξύ μας, που συμπράξαμε και που ανανεώσαμε το κίνημά μας; Πως απαντά σήμερα ο χώρος της Οικολογικής Γεωργίας στην ανάγκη των ανθρώπων να βρουν μέλλον στη γη, πως απαντά στη νέα εισβολή των ΓΤΟ, νέα ΚΑΠ, διατλαντική συμφωνία, και πως συμμετέχει στο ευρύτερο κοινωνικό κίνημα για την προάσπιση των φυσικών αγαθών και δικαιωμάτων των πολιτών; Τελικά που αποτύχαμε οι παλαιότεροι και τι δεν κατάφεραν οι νέοι να αλλάξουν μπαίνοντας στο χώρο; Μήπως οι σημερινές «Οικογιορτές» δεν είναι παρά ο καθρέπτης ενός χώρου που δεν «λειτουργεί» όλο το χρόνο και απλώς εκεί βγάζει την παθογένειά του;

Ο ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ, ως οργάνωση με ιστορικές καταβολές από το Εργαστήριο Οικολογικής Πρακτικής Θεσσαλονίκης, φορέα προώθησης της Οικολογικής γεωργίας στην Ελλάδα του '90 και βασικό συνδιοργανωτή της 1ης και 2ης Πανελλαδικής Γιορτής Οικολογικής Γεωργίας και Χειροτεχνίας, αναλαμβάνει πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση της ανασυγκρότησης του κινήματος της Οικολογικής Γεωργίας με πρόταγμα την αλληλεγγύη, συμμετοχή και τη συνέργεια. Με προτάσεις που αφορούν στην συμμετοχική, συνεργατική και αλληλέγγυα γεωργία από το σπόρο μέχρι το ράφι και το τραπέζι της οικογένειας.

Γιατί οργανική καλλιέργεια των τοπικών ποικιλιών;

Εστιακό Σημείο ΑΙΓΙΛΟΠΑ στη Λέσβο

Της **Ραλλούς Τσίγκου**

Γεωπόνου Msc Διαχείρισης Περιβάλλοντος

Το έδαφος είναι ένα ζωντανό, δυναμικό οικοσύστημα που αποτελείται τόσο από έμβια όσο και από αβιοτικά συστατικά, που αλληλεπιδρούν. Η προέλευσή του οφείλεται σε φυσικοχημικές και βιολογικές αλληλεπιδράσεις του μητρικού υλικού (πέτρωμα) και του περιβάλλοντος.

Η Οικολογία εδάφους είναι η επιστήμη που μελετά τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των οργανισμών του εδάφους, καθώς και μεταξύ των βιοτικών και αβιοτικών στοιχείων του εδάφους. Η ικανότητα ενός εδάφους να συντηρεί ένα ισορροπημένο πληθυσμό φυτών και ζώων στην επιφάνεια και το εσωτερικό του εκφράζει τη γονιμότητα του εδάφους αυτού (Μπόβης Κ., 1990).

Χιλιάδες διαφορετικοί οργανισμοί αλληλεπιδρούν, αφομοιώνουν τα φυτικά και ζωικά υλικά καθώς και τα προϊόντα αποβλήτων παράγοντας χούμο, άνθρακα και ανόργανα θρεπτικά στοιχεία συμβάλλοντας στην ανακύκλωση της ύλης και στην ανάπτυξη των φυτών. Η αποσύνθεση και η ανακύκλωση της οργανικής ουσίας μπορεί να εφοδιάσει τα φυτά με τα περισσότερα μακροστοιχεία καθώς το 95% του αζώτου (N), το 40% του φωσφόρου και το 90% του θείου (S) του εδάφους σχετίζεται με αυτήν (Smith et al., 1993). Αν και η οργανική ουσία αποτελεί ένα μικρό κλάσμα του εδάφους, τα συστατικά της αποτελούν τους κύριους παράγοντες συγκόλλησης των εδαφικών συσσωματωμάτων, τα οποία ρυθμίζουν τη σχέση εδαφικού αέρα και νερού με την ανάπτυξη του ριζικού συστήματος των φυτών.

Το έδαφος αποτελεί έναν από τους βασικό-

τερους παράγοντες της οικολογικής γεωργίας αφού υγιές έδαφος σημαίνει υγιή φυτά. Υγιές έδαφος είναι το γόνιμο, πλούσιο σε οργανική ουσία και βιολογικά δραστήριο έδαφος γι αυτό στη βιολογική-οικολογική γεωργία προσπαθούμε να έχουμε μία ολιστική προσέγγιση και να μην μένουμε μόνο στην περιγραφή των φυσικοχημικών ιδιοτήτων του εδάφους αλλά λαμβάνουμε υπόψη όλους τους παράγοντες και τις επιπτώσεις στο ευρύτερο περιβάλλον. Στον παρακάτω πίνακα γίνεται σύγκριση της διαφορετικής αντιμετώπισης του εδάφους στη συμβατική και στην οικολογική γεωργία.

Το έδαφος στη συμβατική γεωργία	Το έδαφος στην οικολογική γεωργία
χώμα-αβιοτική πλευρά	σημαντικό οικοσύστημα, ζωντανό
στατικό, μπορεί να αντικατασταθεί και να διαμορφωθεί	εξελισσόμενο, μοναδικό
μηχανή-μέσο παραγωγής προαπαιτούμενο για μία καλή παραγωγή	
οι εισροές μπορούν να αντικαταστήσουν τις διεργασίες του εδάφους	Οι εισροές σκοπό έχουν την ενίσχυση και διαχείριση των εδαφικών διεργασιών
η λίπανση αφορά την θρέψη των φυτών	η λίπανση αφορά τη θρέψη του εδάφους
βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός και αποφάσεις	μακροπρόθεσμος σχεδιασμός και αποφάσεις

Αν και οι μικροοργανισμοί του εδάφους είναι υπεύθυνοι για την βιοχημική αποικοδόμηση των οργανικών υπολειμμάτων, η πανίδα (φίδια, γεωσκώληκες, κολλέμπολα κλπ) είναι πολύτιμη στην προετοιμασία των υπολειμμάτων και στην υποστήριξη της δράσης των μικροοργανισμών. Η ικανότητα μετακίνησης της μικροχλωρίδας και μικροπανίδας στο έδαφος είναι περιορισμένη και έτσι δεν μπορεί να αξιοποιήσει τις κοινές πηγές ενέργειας. Οι οργανισμοί της εδαφικής πανίδας χαρακτηρίστηκαν από τον

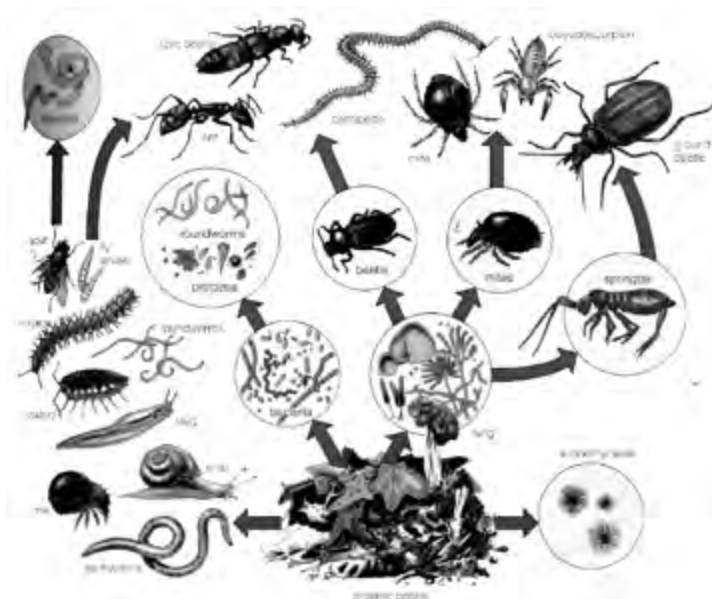
Jenny H. σαν μηχανικοί αναμίκτες καθώς «τεμαχίζουν τα φυτικά υλικά, εκθέτουν την επιφάνεια των οργανικών περιοχών στα μικρόβια, μετακινούν τα τεμαχίδια και τα πλούσια σε βακτήρια περιττώματα ολόγυρα, πάνω και κάτω και με τη δράση τους ομογενοποιούν τα εδαφικά στρώματα» (Coleman & Crossley, 1996).

Οι ακτινομύκητες, τα βακτήρια και οι μύκητες (μικροχλωρίδα) μειώνουν τις δύσκολα αποικοδομίσιμες οργανικές ενώσεις όπως κυτταρίνη, λιγνίνη, λίπη και μαζί με τους γεωσκώληκες (ή τους τερμίτες σε μερικά τροπικά εδάφη) κυριαρχούν στη βιολογική

δραστηριότητα των περισσότερων εδαφών. Η μείωση της βιολογικής δραστηριότητας μπορεί να συμβεί από καλλιεργητικές τεχνικές όπως η αφαίρεση ή η καύση της βλάστησης, η εφαρμογή λιπασμάτων ή βιοκτόνων. Η βιολογική υποβάθμιση σχετίζεται με τη φυσικοχημική υποβάθμιση του εδάφους (Van Lynden, 1995).

Οι ρίζες απορροφώντας νερό από το έδαφος και εκκρίνοντας ουσίες όπως ζάχαρα, αμινοξέα, οργανικά οξέα και άλλους αυξητικούς για τους μικροοργανισμούς παράγοντες

αλλάζουν τις φυσικές συνθήκες του εδάφους σε μία στενή περιοχή γύρω τους που ονομάζεται ριζόσφαιρα. Επίσης, εφήμερα κύτταρα των ριζών, όπως ριζικά τριχίδια ή συνεχώς αποβαλλόμενα κύτταρα από την αυξανόμενη ρίζα, αποτελούν υποστρώματα για την ανάπτυξη των μικροοργανισμών. Έτσι στην ριζόσφαιρα παρατηρείται έντονη μικροβιακή δραστηριότητα που επηρεάζει τη θρέψη και την ανάπτυξη των φυτών.

Η πυκνότητα και η ποιοτική σύνθεση του πληθυσμού της ριζόσφαιρας ποικίλει ανάλογα με την ηλικία των φυτών, το είδος τους και τις εδαφικές συνθήκες. Η σύνθεση των εκκρίσεων των ριζών διαφέρει από φυτό σε φυτό και αναλόγως της ηλικίας του φυτού αλλά και της ποικιλίας αυτού π.χ. μία ποικιλία βρώμης έναντι άλλων ποικιλιών έχει ευπάθεια στην τροφопενία μαγγανίου λόγω της εκλεκτικής επίδρασης της ριζόσφαιρας

στην ανάπτυξη οξειδωτικών του μαγγανίου βακτηρίων που μετατρέπουν το στοιχείο αυτό σε μη αφομοιώσιμη μορφή.

Επομένως η προσαρμογή των τοπικών ποικιλιών σε τοπικές συνθήκες και η ανθεκτικότητα τους σε ασθένειες και αβιοτικές συνθήκες συνδέεται με την αλληλεπίδραση ριζόσφαιρας, εδάφους και οργανισμών του εδάφους. Επίσης **η καλλιέργεια των τοπικών ποικιλιών με τις καλλιεργητικές τεχνικές της οργανικής γεωργίας** όπως αμειψισπορά, χλωρή λίπανση, ενσωμάτωση οργανικής ουσίας, ελάχιστη δυνατή μηχανική κατεργασία του εδάφους, η αποφυγή μηχανημάτων βαρέως τύπου που προκαλούν συμπίεση του εδάφους **ευνοούν τη δράση των οργανισμών του εδάφους συντελώντας στην διατήρηση ενός ζωντανού, πολύπλοκου εδαφικού οικοσυστήματος και στην ανάπτυξη υγιών φυτών.**

Βιβλιογραφία

- Μπόβης Κ.Π., 1990. *Θρέψη του φυτού, Μέρος πρώτο Γονιμότητα του εδάφους*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Γ. Π. Α.
- Coleman D. C., Crossley Jr. D. A., 1996. *Fundamentals of Soil Ecology*. Academic Press.
- Smith J. L., Papendick R. I., Bezdicke D. F., Lynch

- J. M., 1993. *Soil Organic Matter Dynamics and Crop Residue Management*. In: *Soil Microbial Ecology, Applications in Agricultural and Environmental Management*. Metting B. F. (ed). Marcel Dekker.
- Van Lynden G. W. J., 1995. *European soil resources. Current status of soil degradation, causes, impacts and need for action*. *Nature and Environment*, No. 71. Council of Europe Press.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

10-13 Σεπτεμβρίου

Πάρκο Ν. Ελβετίας
(Θεσσαλονίκη)

**5η Γιορτή
Οικολογικής Γεωργίας**

18-19-20 Σεπτεμβρίου

Πάρκο Λαού (Χαλκίδα)

**5η Πανευβοϊκή Γιορτή
Οικολογικής Γεωργίας
& Χειροτεχνίας**

25, 26, 27 Σεπτεμβρίου

Δημοτικό Πάρκο
Αη Γιώργη
(ΡΙΖΑΡΙΟ ΤΡΙΚΑΛΩΝ)

**22η Πανελλαδική
Γιορτή Οικολογικής
Γεωργίας
& Χειροτεχνίας**

27 κ 28 Οκτωβρίου

Θέρμη Θεσσαλονίκης
(Αγρόκτημα Ομοιοδυναμικής Γεωργίας Δημ. Λίτσα)

**Πρώτη Πανελλήνια
Συνάντηση Κοινωνικά
Υποστηριζόμενης
Γεωργίας (ΚΥΓΕΩ)**

3-4 Οκτωβρίου 2015

Πάρκο Αγ. Κωνσταντίνου,
Βόλος

**6η Γιορτή
Οικολογικής Γεωργίας
& Χειροτεχνίας**

22-24 Οκτωβρίου 2015

Παρανέστι Δράμας
(Ενωση Αγροτών
Βιοκαλλιεργητών Βόρειας
Ελλάδας)

**Συνέδριο για τη
Βιολογική Γεωργία**

Τι πιστεύουν οι παραγωγοί της Θεσσαλίας για την βιοποικιλότητα;

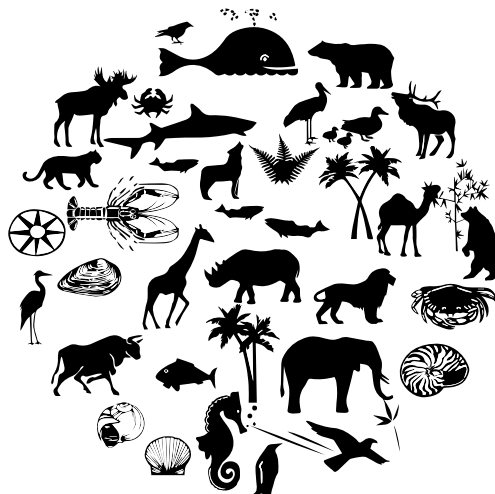
Της **Χριστίνας Βακάλης**

Ph. D. Organic Farming,
Ωφελούμενη του έργου ΑΓΡΟΕΤΑΚ του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ*

Η σύντομη και εισαγωγική αυτή μελέτη και αξιολόγηση των γνώσεων των παραγωγών γύρω από θέματα βιοποικιλότητας διεξήχθη σε δύο περιοχές της Θεσσαλίας, στην περιοχή της Αργαλαστής στο Δήμο Ν. Πηλίου και στην περιοχή Κέδρου στο Δήμο Σοφάδων Καρδίτσας. Η πρώτη περιοχή θεωρείται από τους εδαφολογικούς χάρτες ως υπογόνιμη και για το λόγο αυτό κατατάσσεται σε καθεστώς ευνοϊκών επιδοτήσεων. Η δεύτερη περιοχή είναι χαρακτηριστική για τον θεσσαλικό κάμπο: Τα χωράφια είναι γόνιμα, κυριαρχεί η μονοκαλλιέργεια και η εκβιομηχάνιση της γεωργίας. Αφού συνθέσουμε τις δυο περιοχές του Θεσσαλικού κάμπου με τα διαφορετικά χαρακτηριστικά μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι παραγωγοί, που είναι κυρίως άντρες, πάνω από 40 χρονών, έχοντας τελειώσει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, γνωρίζουν ελάχιστα πράγματα γύρω από την βιοποικιλότητα και ότι η συντριπτική πλειοψηφία τους αγνοεί την συγκεκριμένη έννοια. Το κυριότερο όμως είναι ότι δεν γνωρίζουν πως μπορούν χρησιμοποιήσουν τη βιοποικιλότητα προς όφελος τους, για να αποκομί-

σουν τις υπηρεσίες που αυτή μπορεί να προσφέρει και να γίνουν οι μικρές και μεγάλες γεωργικές επιχειρήσεις τους πιο παραγωγικές.

Βέβαια, η αρχική υπόθεση που εμφανίζεται στην διεθνή βιβλιογραφία, ότι στις λιγότερες γόνιμες περιοχές οι μικροί παραγωγοί είναι πιο ενημερωμένοι σε θέματα βιοποικιλότητας, επιβεβαιώθηκε. Στην λιγότερη γόνιμη περιοχή του Ν. Πηλίου όπου κυριαρχεί η καλλιέργεια της ελιάς, οι παραγωγοί ήταν περισσότερο ενημερωμένοι γύρω από την βιοποικιλότητα και περισσότερο ανοιχτοί σε οποιαδήποτε καινούργια πληροφορία γύρω από καινούργιες καλλιεργητικές πρακτικές. Οι παραγωγοί, κυρίως στον κάμπο, συνηθισμένοι με το καθεστώς των επιδοτήσεων θεωρούν ότι αυτό είναι το μόνο κίνητρο για να αλλάξουν οι καλλιεργητικές πρακτικές. Οι οικονομικοί παράγοντες είναι αυτοί που προφανώς υπερτερούν και επισκιάζουν τους άλλους δύο παράγοντες, τον κοινωνικό και τον περιβαλλοντικό. Από το μικρό αλλά ενδεικτικό αυτό δείγμα του παρόντος ερωτηματολογίου φαίνεται καθαρά ότι υπάρχει μεγάλη ανάγκη για ενημέρωση του αγροτικού κόσμου, για να μπορέσει η βιοποικιλότητα να αποτελέσει ένα εργαλείο στα χέρια των παραγωγών, να ενταχθεί στην αγροτική παραγωγή και να μην αποτελεί μόνο άξονα στην επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων.

*Το έργο εντάσσεται στην Πράξη «Εκπόνηση σχεδίων Ερευνητικών & Τεχνολογικών Αναπτυξιακών Έργων Καινοτομίας (ΑγροΕΤΑΚ)» MIS 453350, στο πλαίσιο του ΕΠ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, (ΕΠΑΝΑΔ, ΕΣΠΑ 2007-2013). Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από Εθνικούς πόρους (ΕΣΠΑ 2007-2014), και συντονίζεται από τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Βιομηχανικών και Κτηνοτροφικών Φυτών Λάρισας, Τμήμα Φυτοπροστασίας Βόλου. Υπεύθυνος Παρακολούθησης: Δρ. Μπαξεβάνος Δημήτριος

Πατέντες - Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί - Συμφωνία TTIP

Ευρώπη: Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για ποικιλία ντομάτας

Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Πατεντών επεκτείνει τις δουλειές του με πατέντες στη ζωή: Νέο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για τις ντομάτες που προέρχονται από κλασική αναπαραγωγή. Μονοπώλιο σε συγκεκριμένη ποικιλία ντομάτας, με υψηλότερη περιεκτικότητα σε υγιεινά συστατικά, γνωστά ως φλαβονοειδή, χορηγήθηκε από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO), στην Ελβετική εταιρία Syngenta. Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (πατέντα) καλύπτει τα ίδια τα φυτά, τους σπόρους και τους καρπούς τους. Η πατέντα EP1515600 περιγράφει τη διασταύρωση άγριων ποικιλιών ντομάτας με εξημερωμένα ποικιλίες. Τα φυτά δεν έχουν τροποποιηθεί γενετικά, αλλά προέρχεται από κλασσικές μεθόδους αναπαραγωγής. **Επικοινωνία σχετικά με το θέμα:** Βασίλης Γκι-σάκης, **BiotechWatch.gr:** info@biotechwatch.gr

Βαυαρία: πληρωμή αποζημίωσης σε μελισσοκόμο

Πριν από δέκα χρόνια το Γεωργικό Επιμελητήριο του κρατιδίου της Βαυαρίας πειραματίστηκε σε αγρούς με την καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένου καλαμποκιού, επιμολύνοντας το μέλι γειτονικού μελισσοκόμου με γύρη του γ.τ. MON810. Ο μελισσοκόμος δεν μπόρεσε να πουλήσει το μέλι του και μετακόμισε σε άλλο μέρος. Τώρα το κρατίδιο πρέπει να του πληρώσει αποζημίωση 6.000 ευρώ. Όμως η οργάνωση των μελισσοκόμων της Γερμανίας Mellifera καταγγέλλει ότι με μια νομοθετική τροποποίηση που έχει γίνει πρόσφατα η γύρη από γτ και μη γτ φυτά θεωρείται πλέον νομικά ισότιμη και οι πολυεθνικές μπορούν να αιτηθούν την πώληση της γύρης από τα φυτά τους σαν τρόφιμο.

Ευρώπη: Ο παγκόσμιος οργανισμός υγείας (WHO) κατέταξε το Round up στις καρκινογόνες ουσίες

Μετά τις τελευταίες εξελίξεις, στις οποίες ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας WHO κατέταξε το ζιζανιοκτόνο Round up (δραστική ουσία Glyphosate) στις πιθανές καρκινογόνες ουσίες, επανεξετάζεται ο φάκελος του γεωργικού φαρμάκου από την υπηρεσία τροφίμων της ΕΕ. Τα αποτελέσματα της έρευνας αναμένονται σύντομα και θα αποτελέσουν την βάση για την επανέγκριση της χρήσης του φαρμάκου για άλλα δέκα χρόνια.

Ισπανία: Ο γενετικά τροποποιημένος δάκος πάλι στο προσκήνιο

Το 2013 είχε απορριφθεί από τις ισπανικές υπηρεσίες η αίτηση αγγλικής εταιρείας να απελευθερώσει γτ δάκους, λόγω ελλειπών στοιχείων. Τώρα προσπαθούν ξανά: θέλουν να απελευθερώσουν σε αγρούς μέχρι 5.000 γτ έντομα την εβδομάδα. Η εταιρεία Oxitec επανέλαβε την αίτησή της τον Μάρτιο, η οποία όμως δημοσι-οποιήθηκε από την ΕΕ μόλις τον Ιούλιο. Η Oxitec είναι παρα-κλάδι του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, στην οποία εργάζονται πρώην συνεργάτες της πολυεθνικής Syngenta. Η εταιρεία θέλει να απελευθερώσει τους γ.τ.ο 8 χιλιόμετρα από την Καταλανική πόλη Tarragona, σε έξι αγρούς με συνολική έκταση λιγότερη από 1.000τμ. Η γτ αρσενικοί δάκοι θα μεταφέρουν στους θηλυκούς γονίδια τα οποία εξασφαλίζουν το θάνατο των απογόνων τους. Έτσι "περιορίζεται", σύμφωνα με την εταιρεία, ο πληθυσμός του βλαβερού εντόμου και οι αρνητικές επιπτώσεις του στην καλλι-έργεια της ελιάς. Περιβαλλοντικές οργανώσεις, κυρίως από τον ευρωπαϊκό νότο, αγωνίζονται για την απόρριψη της καινούργιας αίτησης και καταγγέλλουν ότι από την ενέργεια αυτή μπορούν να προκύψουν ανυπολόγιστες ζημιές για τα οικοσυστήματα, μια και το συνθετικό DNA του δάκου της Oxitec είναι μία σύνθεση από γενετικό υλικό θαλάσσιων οργανισμών, βακτηρίων και ιών. Η προνύμφη του δάκου που θα θανατώνεται μέσα στην ελιά θα προκαλέσει προβλήματα και στην πώληση του τελικού προϊόντος.

ΗΠΑ: Η Συμφωνία TTIP και η πίεση του λόμπυ της αγροτικής βιομηχανίας

Ενδιαφέρουσες απαντήσεις πήρε ο γερμανός δημοσιογράφος Peter Kreysler στην έρευνά του για τις επιπτώσεις της συμφωνίας TTIP μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ. Ο Michael Taylor, ο άνθρωπος που είναι σήμερα υπεύθυνος για την ασφάλεια τροφίμων στις ΗΠΑ και Deputy Commissioner της FDA (υπεύθυνη υπηρεσία στις ΗΠΑ για τα τρόφιμα και τα φάρμακα) ήταν ο διευθυντής τους τμήματος λόμπι της Monsanto. Οι ΗΠΑ πιέζουν την ΕΕ μέσω της συμφωνίας TTIP για να γίνει πιο εύκολη και γρήγορη η αδειοδότηση για τα γτ φυτά. Δεν είναι όμως μόνο οι γτ οργανισμοί. Επιστήμονες του Πανεπιστημίου του Μονάχου και του Paris School of Economics επιβεβαίωσαν τις τρομερές συνέπειες που θα έχει η συμφωνία στον αγροτικό τομέα. Για παράδειγμα στο κτηνοτροφικό τομέα θα μπο-ρούν να εισάγονται μοσχαρίσια κρέατα, τα οποία θα εμπεριέχουν αυξητικές ορμόνες, οι οποίες είναι απαγορευμένες στην Ευρώπη.

Συνεργασία ΑΙΓΙΛΟΠΑ και Γεωργικής Σχολής Μεσσαράς Κρήτης (ΕΛΓΟ – Δήμητρα)

Στην Γεωργική Σχολή Μεσσαράς Κρήτης (ΕΛ.Γ.Ο «ΔΗΜΗΤΡΑ», ΕΠΑ.Σ ΚΡΗΤΗΣ), σε συνεργασία με τον ΑΙΓΙΛΟΠΑ, έγινε φέτος αξιολόγηση παραδοσιακών ποικιλιών σκληρού σιταριού. Υπεύθυνη του προγράμματος ήταν η γεωπόνος Στέλλα Χατζηγεωργίου ενώ την επιστημονική επίβλεψη είχε ο γεωπόνος-ερευνητής του ΑΙΓΙΛΟΠΑ Κώστας Κουτής. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα ανακοινωθούν όταν ολοκληρωθεί η επεξεργασία των δεδομένων και παρατηρήσεων ενώ ήδη έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη μελέτη αυτή καλλιεργητές, μεταποιητές και καταναλωτές της περιοχής.

Νέα Εστιακά Σημεία του ΑΙΓΙΛΟΠΑ σε ΑΘΗΝΑ και ΠΑΤΡΑ

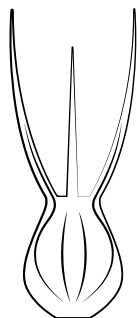
Με δυο νέα Εστιακά Σημεία, σε Αθήνα και Πάτρα, δυνάμωσε φέτος το Δίκτυο του ΑΙΓΙΛΟΠΑ με σκοπό τον συντονισμό δράσεων στην Αττική και Νότια Ελλάδα. Την επιμέλεια του Εστιακού Σημείου του ΑΙΓΙΛΟΠΑ στην Αττική έχει ο βιοκαλλιεργητής Αλέξανδρος Μουταφτσής (ΒΟΤΑΝΟΚΗΠΟΣ, Αρωματικά και κηπευτικά φυτά καλλιεργημένα με βιολογικές μεθόδους, Μαρκόπουλο - Μεσόγεια, ηλεκτ. διεύθυνση: botanokipos@yahoo.com) και του Εστιακού Σημείου στην Πάτρα η γεωπόνος Τζία Κωτσάκου (ηλεκτ. διεύθυνση: alexandroslef@yahoo.gr).

Ο ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ στην Ανθοκομική Έκθεση της Κηφισιάς

Την Κυριακή 3 Μαΐου 2015 και ώρα 12.00 το μεσημέρι στο χώρο εκδηλώσεων της Ανθοκομικής Έκθεσης της Κηφισιάς, έγινε παρουσίαση με θέμα: «Η οικολογική γεωργία ως τρόπος ζωής»:

- Ο ρόλος των Σπόρων Ελευθερίας (Κώστας Κουτής, γεωπόνος- ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ)
- Η χρησιμότητα ενός βοτανόκηπου εντός και εκτός αστικού τοπίου (Αλέξανδρος Μουταφτσής, βιοκαλλιεργητής - ΒΟΤΑΝΟΚΗΠΟΣ)

Γίνετε μέλος του Αιγίλοπα και προμηθευτείτε σπόρο:

Θυμηθείτε ότι με τη συμμετοχή σας ως μέλη στον Αιγίλοπα μπορείτε να προμηθευτείτε σπόρο ντόπιων ποικιλιών δωρεάν σε μικρές ποσότητες για ερευνητικούς σκοπούς και για δοκιμή. Επίσης μπορείτε να προμηθευτείτε σπόρο και στις διάφορες γιορτές και συναντήσεις της οργάνωσης στις οποίες γίνονται ανταλλαγές σπόρου μεταξύ των μελών.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας:

www.aegilops.gr